

อาเซียนศึกษา

ASEAN Studies

ผศ.ดร. เศรษฐชัย ชัยสนิท
พิชราวลัย ทองอ่อน

90.-

อาเซียนศึกษา (ASEAN Studies)

กลุ่มสมรรถนะทางสังคมและการดำรงชีวิต

ISBN 978-616-495-260-7

พิมพ์ครั้งที่ 1 พ.ศ. 2567

จำนวนที่พิมพ์ 5,000 เล่ม

จัดพิมพ์และจัดจำหน่าย โดย...

วังอักษร

บริษัท วังอักษร จำกัด

69/3 ถนนอรุณอมรินทร์ แขวงวัดอรุณ

เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพฯ 10600

โทร. 0-2472-3293-4

Mobile 08-8585-1521

e-mail : wangaksorn9@gmail.com

Facebook : สำนักพิมพ์ วังอักษร

www.wangaksorn.com

Line ID : wangaksorn

แถมฟรี e-book

แต่ละบทเรียน

ในรูปแบบ QR Code

สงวนลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2565

โดยบริษัท วังอักษร จำกัด ห้ามนำส่วนใดส่วนหนึ่งของหนังสือเล่มนี้
ไปทำซ้ำ ดัดแปลง หรือเผยแพร่ต่อสาธารณชน ไม่ว่ารูปแบบใด ๆ
นอกจากได้รับอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษรจากทางบริษัทฯ เท่านั้น
ข้อและเครื่องหมายการค้าอื่น ๆ ที่อ้างอิงในหนังสือฉบับนี้
เป็นสิทธิโดยชอบด้วยกฎหมายของเจ้าของแต่ละราย
โดยบริษัท วังอักษร จำกัด ขอได้อ้างความเป็นเจ้าของได้อย่างใด

ตารางกำหนดการจัดการเรียนรู้ วิชาอาเซียนศึกษา

ครั้งที่	รายการ	จำนวนชั่วโมง
1 - 2	บทเรียนที่ 1 ประวัติความเป็นมาและการก่อตั้งอาเซียน	2
3 - 4	บทเรียนที่ 2 โครงสร้างกฎบัตรอาเซียนและกลไกการบริหารอาเซียน	2
5 - 6	บทเรียนที่ 3 ประชาคมอาเซียน	2
7 - 9	บทเรียนที่ 4 พัฒนาการด้านเศรษฐกิจ การศึกษา สิ่งแวดล้อม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของอาเซียน	3
10 - 11	บทเรียนที่ 5 ประเทศสมาชิกและบทบาทของไทยกับอาเซียน	2
12 - 14	บทเรียนที่ 6 ความสัมพันธ์ระหว่างอาเซียนกับภูมิภาคอื่น	3
15 - 17	บทเรียนที่ 7 การประกอบอาชีพในอาเซียน	3
18	ประเมินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ระดับรายวิชา	1
รวม		18

คำนำ

บริษัท วังอักษร จำกัด ได้จัดทำหนังสือวิชา **อาเซียนศึกษา (ASEAN Studies)** เพื่อใช้บูรณาการและประกอบการเรียนการสอน ตามหลักสูตรอาชีวศึกษา (สอศ.) หลักสูตรส่งเสริมการเรียนรู้ (สกร.) และหลักสูตรอุดมศึกษา ผู้สนใจในการพัฒนาการเรียนรู้และทักษะ

หนังสือเล่มนี้ประกอบด้วยเนื้อหาสาระ ใบกิจกรรม แบบฝึกหัด แบบทดสอบคู่ขนาน มีจุดประสงค์ในการยกระดับผู้เรียนให้เรียนทฤษฎีและปฏิบัติ เพื่อเสริมสร้างทักษะ ประสิทธิภาพ และการประยุกต์ใช้ได้จริง โดยเน้นกระบวนการเรียนรู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ และกิจนิสัยในการทำงาน เพื่อสร้างสมรรถนะตามความต้องการของสถานประกอบการ เนื้อหาในหนังสือเล่มนี้แบ่งออกเป็น 7 บทเรียน คือ บทเรียนที่ 1 ประวัติความเป็นมาและการก่อตั้งอาเซียน บทเรียนที่ 2 โครงสร้างกฎบัตรอาเซียนและกลไกการบริหารอาเซียน บทเรียนที่ 3 ประชาคมอาเซียน บทเรียนที่ 4 พัฒนาการด้านเศรษฐกิจ การศึกษา สิ่งแวดล้อม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของอาเซียน บทเรียนที่ 5 ประเทศสมาชิกและบทบาทของไทยกับอาเซียน บทเรียนที่ 6 ความสัมพันธ์ระหว่างอาเซียนกับภูมิภาคอื่น และบทเรียนที่ 7 การประกอบอาชีพในอาเซียน

หนังสือเล่มนี้มีเนื้อหาที่ทันสมัยตามแผนการพัฒนาศึกษาด้านสมรรถนะทางสังคมและการดำรงชีวิต สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนการศึกษาแห่งชาติ เพื่อให้ผู้เรียนมีผลลัพธ์การเรียนรู้และสมรรถนะตามหลักสูตร

ผศ.ดร. เศรษฐชัย ชัยสนิท
พัชราวลัย ทองอ่อน

สารบัญ

»» บทเรียนที่ 1 ประวัติความเป็นมาและการก่อตั้งอาเซียน	1
1.1 ประวัติความเป็นมาของอาเซียน.....	2
1.2 การก่อตั้งอาเซียน.....	3
1.3 อัตลักษณ์และสัญลักษณ์ของอาเซียน.....	5
1.4 ปณิญาอาเซียน.....	7
1.5 การขยายสมาชิกอาเซียน.....	11
1.6 แรงขับเคลื่อนความเชื่อมโยงระหว่างกันภายในอาเซียน.....	12
1.7 กลไกการดำเนินงานของอาเซียน.....	13
1.8 ความร่วมมือของอาเซียน.....	14
ใบกิจกรรมที่ 1.1 ประเทศสมาชิกอาเซียน.....	18
ใบกิจกรรมที่ 1.2 ข้อมูลเกี่ยวกับอาเซียน.....	20
แบบฝึกหัดบทเรียนที่ 1.....	22
»» บทเรียนที่ 2 โครงสร้างกฎบัตรอาเซียน และกลไกการบริหารอาเซียน	25
2.1 กฎบัตรอาเซียน.....	26
2.2 ความจำเป็นที่ต้องมีกฎบัตรอาเซียน.....	28
2.3 โครงสร้างและสาระสำคัญของกฎบัตรอาเซียน.....	30
2.4 โครงสร้างและกลไกการดำเนินงานขององค์กรอาเซียน.....	34
2.5 องค์กรเฉพาะสาขาภายใต้ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน และหน่วยงานราชการไทยที่รับผิดชอบ.....	38
2.6 องค์กรเฉพาะสาขาภายใต้ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และหน่วยงานราชการไทยที่รับผิดชอบ.....	39
2.7 องค์กรเฉพาะสาขาภายใต้ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน และหน่วยงานราชการไทยที่รับผิดชอบ.....	40
ใบกิจกรรมที่ 2.1 โครงสร้างขององค์กรอาเซียน.....	46

ใบกิจกรรมที่ 2.2 หน่วยงานราชการไทยที่รับผิดชอบเป้าหมาย

การเป็นประชาคมอาเซียน.....	48
แบบฝึกหัดบทเรียนที่ 2.....	50

▶▶ บทเรียนที่ 3 ประชาคมอาเซียน 53

3.1 การก่อตั้งประชาคมอาเซียน.....	54
3.2 โครงสร้างประชาคมอาเซียนก่อนการลงนามในกฎบัตรอาเซียน.....	55
3.3 ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน.....	58
3.4 ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน.....	62
3.5 ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน.....	68
3.6 วิสัยทัศน์ประชาคมอาเซียน พ.ศ. 2568.....	74
ใบกิจกรรมที่ 3.1 โครงสร้างประชาคมอาเซียนภายใต้กฎบัตรอาเซียน.....	80
ใบมอบหมายงานที่ 3.2 วิสัยทัศน์ประชาคมอาเซียน 2568.....	81
แบบฝึกหัดบทเรียนที่ 3.....	83

▶▶ บทเรียนที่ 4 พัฒนาการด้านเศรษฐกิจ การศึกษา สิ่งแวดล้อม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของอาเซียน 86

4.1 พัฒนาการด้านเศรษฐกิจสู่เขตการค้าเสรีอาเซียน.....	87
4.2 พัฒนาการด้านสิ่งแวดล้อมของอาเซียน.....	90
4.3 พัฒนาการด้านการศึกษาของอาเซียน.....	93
4.4 พัฒนาการด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของอาเซียน.....	100
ใบมอบหมายงานที่ 4.1 เขตการค้าเสรี (FTA) และเขตการค้าเสรีอาเซียน หรืออาฟตา (AFTA).....	107
ใบมอบหมายงานที่ 4.2 พัฒนาการด้านต่าง ๆ ของอาเซียน.....	109
แบบฝึกหัดบทเรียนที่ 4.....	110

▶▶ บทเรียนที่ 5 ประเทศสมาชิกและบทบาทของไทยกับอาเซียน 113

5.1 ราชอาณาจักรไทย.....	114
5.2 เนการาบริไนดารุสซาลาม.....	116
5.3 ราชอาณาจักรกัมพูชา.....	117
5.4 สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา.....	119

5.5 สาธารณรัฐสิงคโปร์.....	120
5.6 สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม.....	121
5.7 สาธารณรัฐฟิลิปปินส์.....	123
5.8 สหพันธรัฐมาเลเซีย.....	124
5.9 สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว.....	125
5.10 สาธารณรัฐอินโดนีเซีย.....	127
5.11 บทบาทของประเทศไทยกับอาเซียน.....	128
ใบกิจกรรมที่ 5.1 ประเทศสมาชิกอาเซียน.....	132
ใบมอบหมายงานที่ 5.2 บทบาทของประเทศไทยกับอาเซียน.....	134
แบบฝึกหัดบทเรียนที่ 5.....	135

บทเรียนที่ 6 ความสัมพันธ์ระหว่างอาเซียนกับภูมิภาคอื่น **138**

6.1 ระบบประเทศคู่เจรจาของอาเซียน.....	139
6.2 ความสัมพันธ์อาเซียน - ออสเตรเลีย.....	140
6.3 ความสัมพันธ์อาเซียน - นิวซีแลนด์.....	141
6.4 ความสัมพันธ์อาเซียน - ญี่ปุ่น.....	142
6.5 ความสัมพันธ์อาเซียน - จีน.....	144
6.6 ความสัมพันธ์อาเซียน - สาธารณรัฐเกาหลี.....	145
6.7 ความสัมพันธ์อาเซียน - อินเดีย.....	146
6.8 ความสัมพันธ์อาเซียน - แคนาดา.....	147
6.9 ความสัมพันธ์อาเซียน - สหรัฐอเมริกา.....	148
6.10 ความสัมพันธ์อาเซียน - รัสเซีย.....	148
6.11 ความสัมพันธ์อาเซียน - สหภาพยุโรป.....	150
6.12 อาเซียน - สหประชาชาติ.....	151
6.13 ความร่วมมือในกรอบอาเซียน+3.....	153
6.14 ความร่วมมือในเวทีการประชุมสุดยอดเอเชียตะวันออก.....	154
ใบมอบหมายงานที่ 6.1 ความสัมพันธ์ระหว่างอาเซียนกับประเทศคู่เจรจา.....	156
ใบกิจกรรมที่ 6.2 สถานะความสัมพันธ์อาเซียน - ญี่ปุ่นในปัจจุบัน.....	157
แบบฝึกหัดบทเรียนที่ 6.....	159

บทเรียนที่

1

ประวัติความเป็นมา และการก่อตั้งอาเซียน

หัวเรื่องหลัก

- 1.1 ประวัติความเป็นมาของอาเซียน
- 1.2 การก่อตั้งอาเซียน
- 1.3 อัตลักษณ์และสัญลักษณ์ของอาเซียน
- 1.4 กฎบัตรอาเซียน
- 1.5 การขยายสมาชิกอาเซียน
- 1.6 แรงขับเคลื่อนความเชื่อมโยงระหว่างกันอาเซียน
- 1.7 กลไกการดำเนินงานของอาเซียน
- 1.8 ความร่วมมือของอาเซียน

ผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับบทเรียน

อธิบายประวัติความเป็นมาและการก่อตั้งอาเซียน

แนวคิดหลัก

อาเซียน หรือ สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Association of Southeast Asian Nations : ASEAN) ก่อตั้งขึ้นโดยปฏิญญากรุงเทพ (Bangkok Declaration) ซึ่งลงนามโดยรัฐมนตรีจาก 5 ประเทศสมาชิกผู้ก่อตั้ง เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม พ.ศ. 2510 และไทยเป็น 1 ใน 5 ประเทศสมาชิกผู้ก่อตั้งอาเซียน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมความเข้าใจอันดีต่อกันระหว่างประเทศในภูมิภาค ชำรงไว้ซึ่งสันติภาพ เสถียรภาพ และความมั่นคงปลอดภัยทางการเมือง สร้างสรรค์ความเจริญเติบโตทางด้านเศรษฐกิจ การพัฒนาทางสังคมและวัฒนธรรม การกีดกันที่ยุติธรรม บนพื้นฐานของความเสมอภาคและผลประโยชน์ร่วมกัน ปัจจุบันอาเซียนมีสมาชิกรวมทั้งหมด 10 ประเทศ

สมรรถนะการเรียนรู้

แสดงความรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาและการก่อตั้งอาเซียน

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. สรุปประวัติความเป็นมาและการก่อตั้งอาเซียน ได้ถูกต้อง
2. แนะนำอัตลักษณ์และสัญลักษณ์ของอาเซียน ได้ถูกต้อง
3. อธิบายปฏิญญาอาเซียน และการขยายสมาชิกอาเซียนได้ถูกต้อง
4. อธิบายแรงขับเคลื่อนความเชื่อมโยงระหว่างกันอาเซียนได้ถูกต้อง
5. จัดลำดับกลไกการดำเนินงานของอาเซียนได้ถูกต้อง
6. สามารถถ่ายทอดความร่วมมือของอาเซียนได้ถูกต้อง
7. ประยุกต์ใช้ความรู้เกี่ยวกับความเป็นมาและการก่อตั้งอาเซียนในการประกอบอาชีพ

เนื้อหาสาระ

ในยุคโลกาภิวัตน์ที่สถานการณ์โลกเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ประเทศต่าง ๆ ให้ความสำคัญกับการรวมตัวกันในภูมิภาค เพื่อเพิ่มอำนาจต่อรองและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันในเวทีระหว่างประเทศ การผนึกกำลังของอาเซียนให้เข้มแข็งยิ่งขึ้น ทำให้ประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้สามารถเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงและปัญหาท้าทายได้ดียิ่งขึ้น รวมทั้งเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน การที่สมาชิกทั้ง 10 ประเทศของอาเซียนมีท่าทีเป็นหนึ่งเดียวในเวทีระหว่างประเทศ จะทำให้ประเทศและกลุ่มความร่วมมืออื่น ๆ ให้ความเชื่อถือ และทำให้อาเซียนมีอำนาจต่อรองในเวทีระหว่างประเทศมากขึ้นด้วย

1.1 ประวัติความเป็นมาของอาเซียน

ก่อนปี พ.ศ. 2510 ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มีความตึงเครียดและขัดแย้งทางด้านอุดมการณ์ระหว่างประเทศที่สนับสนุนอุดมการณ์เสรีนิยมประชาธิปไตย กับประเทศที่ยึดมั่นในอุดมการณ์สังคมนิยมคอมมิวนิสต์ ตลอดจนความขัดแย้งด้านดินแดนระหว่างประเทศ เช่น ความขัดแย้งระหว่างมลายาและฟิลิปปินส์ในการอ้างกรรมสิทธิ์เหนือดินแดนซาบาห์และซาราวัก รวมทั้งการที่สิงคโปร์แยกตัวออกจากมลายา ทำให้หลายประเทศเริ่มตระหนักถึงความจำเป็นในการร่วมมือกันระหว่างประเทศในภูมิภาค ต่อมาเมื่อสงครามเย็นสิ้นสุดลง ประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคจึงหันหน้าเข้าหากันและร่วมมือกันมากขึ้น จนเกิดกระแสภูมิภาคนิยมในเอเชียขึ้น ก่อให้เกิดกลไกความร่วมมือทางเศรษฐกิจใหม่ ๆ ภายในเอเชียมากมาย รวมถึงการขยายกลุ่มอาเซียนเป็นอาเซียน Plus 3 ได้แก่ จีน ญี่ปุ่น และเกาหลีใต้ ตลอดจนอาเซียน Plus 6 เพิ่มประเทศอินเดีย ออสเตรเลียและนิวซีแลนด์ เพื่อสร้างเสถียรภาพทางเศรษฐกิจและการเมือง โดยทุกประเทศจะได้รับประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคมจากการรวมกลุ่มกันในภูมิภาค

ประชาคมอาเซียน เป็นเป้าหมายของการรวมตัวกันของประเทศสมาชิกอาเซียน เพื่อเพิ่มอำนาจต่อรองและขีดความสามารถการแข่งขันของอาเซียนในเวทีระหว่างประเทศในทุกด้าน รวมถึงการเพิ่มความสามารถในการรับมือกับปัญหาใหม่ ๆ ในระดับโลกที่ส่งผลกระทบมาถึงภูมิภาคอาเซียน เช่น ภาวะโลกร้อน การก่อการร้าย หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือ การเป็นประชาคมอาเซียน คือ การทำให้ประเทศสมาชิกอาเซียนเป็นครอบครัวเดียวกัน ที่มีความแข็งแกร่งและมีภูมิคุ้มกันที่ดี โดยสมาชิกในครอบครัวมีสภาพความเป็นอยู่ที่ดี ปลอดภัย และสามารถทำมาค้าขายได้อย่างสะดวกมากยิ่งขึ้น

แรงผลักดันสำคัญที่ทำให้ผู้นำประเทศสมาชิกอาเซียนตกลงกันจัดตั้งประชาคมอาเซียน อันถือเป็นการปรับปรุงตัวครั้งใหญ่และวางรากฐานของการพัฒนาของอาเซียน คือ สภาพแวดล้อมระหว่างประเทศที่เปลี่ยนแปลงไปทั้งในด้านการเมือง เศรษฐกิจและสังคม ที่ทำให้อาเซียนต้องเผชิญกับความท้าทายใหม่ ๆ เช่น โรคระบาด อาชญากรรมข้ามชาติ ภัยพิบัติธรรมชาติและปัญหาสิ่งแวดล้อม ภาวะโลกร้อน รวมถึง

ความเสี่ยงที่อาเซียนอาจจะไม่สามารถแข่งขันทางเศรษฐกิจกับประเทศอื่น ๆ ได้ โดยเฉพาะจีนและอินเดีย ซึ่งมีอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจอย่างก้าวกระโดด

ประชาคมอาเซียน หรือสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Association of South East Asian Nations : ASEAN) เป็นองค์กรระหว่างประเทศระดับภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มีจุดเริ่มต้นโดยประเทศไทย มาเลเซีย และฟิลิปปินส์ ได้ร่วมกันจัดตั้ง **สมาคมอาสา (Association of South East Asia : ASA)** ขึ้นเมื่อเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2504 เพื่อการร่วมมือกันทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม แต่ดำเนินการไปได้เพียง 2 ปี ก็ต้องหยุดชะงัก ต่อมารัฐมนตรีต่างประเทศของ 5 ประเทศ ได้แก่ มาเลเซีย อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ และไทย ได้กลับมาก่อตั้งสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้อย่างเป็นทางการอีกครั้ง เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม พ.ศ. 2510 หลังจากการลงนามใน **ปฏิญญากรุงเทพฯ (The Bangkok Declaration) หรือปฏิญญาอาเซียน (Declaration of ASEAN Concord)** โดยสมาชิกผู้ก่อตั้ง 5 ประเทศ คือ นายอาดัม มาลิก รัฐมนตรีต่างประเทศอินโดนีเซีย นายนาซิโซ รามอส รัฐมนตรีต่างประเทศฟิลิปปินส์ ตุน อับดุล ราซัค บิน ฮุสเซน รองนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีกระทรวงกลาโหม และรัฐมนตรีกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติมาเลเซีย นายเอส ราชารัตนัม รัฐมนตรีต่างประเทศสิงคโปร์ และ พันเอก (พิเศษ) ถนัด คอมันตร์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศจากประเทศไทย

รูปที่ 1.1 ผู้ก่อตั้งอาเซียนที่มาจาก 5 ประเทศ คือ อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ มาเลเซีย สิงคโปร์ และไทย

1.2 การก่อตั้งอาเซียน

อาเซียน หรือสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Association of Southeast Asian Nations : ASEAN) เป็นองค์กรความร่วมมือระดับภูมิภาค ก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 8 สิงหาคม พ.ศ. 2510 เพื่อส่งเสริมความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ความก้าวหน้าทางสังคม และส่งเสริมสันติภาพและเสถียรภาพในภูมิภาค โดยตลอดเวลาที่ผ่านมาอาเซียนมีความร่วมมือในหลายด้านที่ได้สนองตอบผลประโยชน์และความต้องการของประเทศสมาชิก

1.2.1 วัตถุประสงค์หลักของการก่อตั้งอาเซียน

เมื่อเริ่มก่อตั้งอาเซียนใน พ.ศ. 2510 ปฏิญญากรุงเทพฯกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของอาเซียนไว้ 7 ประการ ดังนี้

1. ส่งเสริมความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและความก้าวหน้าทางสังคมและวัฒนธรรม
2. ส่งเสริมความมีเสถียรภาพ สันติภาพและความมั่นคงของภูมิภาค
3. ส่งเสริมความร่วมมือทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม วิชาการ วิทยาศาสตร์ และด้านการบริหาร
4. ส่งเสริมความร่วมมือซึ่งกันและกัน ในการฝึกอบรมและการวิจัย
5. ส่งเสริมความร่วมมือในด้านเกษตรกรรมและอุตสาหกรรม การค้า การคมนาคม การสื่อสาร

และการปรับปรุงมาตรฐานการดำรงชีวิต

6. ส่งเสริมการมีหลักสูตรการศึกษาเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
7. ร่วมมือกับองค์กรระดับภูมิภาคและองค์กรระหว่างประเทศ

1.2.2 ข้อมูลทั่วไปของอาเซียน

วันก่อตั้ง : 8 สิงหาคม พ.ศ. 2510

สำนักงานอาเซียน : 70A Jalan Sisingamangaraja Jakarta, Indonesia 12110

โทรศัพท์ : (+6221) 7262991, 7243372

โทรสาร : (+6221) 7398234, 7243504

e-mail : public@asean.org

ประเทศสมาชิก : บรูไนดารุสซาลาม กัมพูชา อินโดนีเซีย ลาว มาเลเซีย เมียนมา ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ ไทย และเวียดนาม (ในปี พ.ศ. 2565 อาเซียนได้เห็นชอบหลักการรับติมอร์ - เลสเต้เข้าเป็นสมาชิก ลำดับที่ 11 ของอาเซียน จากการเห็นพ้องเกี่ยวกับการเพิ่มจำนวนสมาชิก โดยติมอร์ - เลสเต้ได้แสดงความประสงค์สมัครเป็นสมาชิกอาเซียนตั้งแต่ปี พ.ศ. 2554 แต่ปัจจุบันติมอร์ - เลสเต้ยังคงสถานะเป็นเพียงผู้สังเกตการณ์)

ประธานอาเซียน : ลาว (ปี พ.ศ. 2567) มาเลเซีย (ปี พ.ศ. 2568) ฟิลิปปินส์ (ปี พ.ศ. 2569)

ประชากร : 661.8 ล้านคน ในปี พ.ศ. 2564 (เพิ่มขึ้นเฉลี่ย 1.06% ต่อปี) มีประชากรรวมเป็นลำดับที่ 3 ของโลกรองจากจีนและอินเดีย

ผลิตภัณฑ์มวลรวม (GDP) : 3.08 ล้านล้านดอลลาร์สหรัฐฯ มีสัดส่วนคิดเป็น 3.5% ของ GDP โลก

เลขาธิการอาเซียน : มาจากการแต่งตั้งจากที่ประชุมสุดยอดอาเซียน โดยการเสนอชื่อของประเทศที่มีสิทธิเสนอชื่อผู้สมัคร ซึ่งจะหมุนเวียนกันตามตัวอักษรภาษาอังกฤษ มีวาระ 5 ปี

การเติบโตทางเศรษฐกิจของอาเซียน ปี พ.ศ. 2563 : อาเซียนมีอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจถดถอย 3.3% โดยเป็นผลจากการแพร่ระบาดของโรค COVID - 19 ในปี พ.ศ. 2564 อาเซียนยังคงเผชิญกับการแพร่ระบาดระลอกใหม่ ข้อมูลของธนาคารพัฒนาเอเชีย (Asian Development Bank : ADB) พบว่า อาเซียนมีอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจเพิ่มขึ้น 3.1% โดยสิงคโปร์เป็นประเทศที่มีอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจมากที่สุด ในขณะที่เมียนมาคาดการณ์ว่าเศรษฐกิจจะถดถอย -18.4%

การค้าและการลงทุนของอาเซียน ปี พ.ศ. 2563 : ภาพรวมการค้าอาเซียนมีภาวะถดถอย -5.5% เมื่อเทียบกับปี พ.ศ. 2562 โดยการค้าภายในอาเซียน (Intra-ASEAN Trade) เป็นสัดส่วนการค้ามากที่สุด คิดเป็น 21.3% ของการค้าทั้งหมดของอาเซียน ส่วนการค้าของอาเซียนกับประเทศนอกภูมิภาค จีนเป็นประเทศคู่ค้าขนาดใหญ่ที่สุดของอาเซียน มีมูลค่าการส่งออก 0.29 ล้านล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ในขณะที่ภาคการนำเข้า อาเซียนนำเข้าจากจีนมากที่สุดเช่นกันประมาณ 0.21 ล้านล้านดอลลาร์สหรัฐฯ (21.9%) ประเทศที่มีการส่งออกสินค้ามากที่สุด ได้แก่ กัมพูชา 17.3% และเวียดนาม 6.4% ส่วนการนำเข้าสินค้า บรูไนมีอัตราการเจริญเติบโตมากที่สุดที่ 4.7% และเวียดนาม 3.1%

มูลค่าการลงทุนจากต่างประเทศของอาเซียนเมื่อปี พ.ศ. 2563 : มีมูลค่ารวม 137.3 พันล้านดอลลาร์สหรัฐฯ โดยสหรัฐอเมริกา เป็นประเทศที่มีการลงทุนตรงมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ สหภาพยุโรป และญี่ปุ่น

สินค้าส่งออกสำคัญ : น้ำมันและก๊าซธรรมชาติ อิเล็กทรอนิกส์ สิ่งทอ

สินค้านำเข้าสำคัญ : เครื่องจักร เคมีภัณฑ์ พลังงาน

1.3 อัตลักษณ์และสัญลักษณ์ของอาเซียน

ตามกฎบัตรอาเซียน (หมวด 11 ข้อ 35 - 40) กำหนดให้อาเซียนมีหน้าที่ในการส่งเสริม

1. **อัตลักษณ์ (Identity)** หมายถึง การสร้างความรู้สึกในการเป็นเจ้าของอาเซียนในหมู่ประชาชน

2. **สัญลักษณ์ (Symbols)** ได้แก่ ต้นข้าวสีเหลือง 10 ต้น มัดรวมกันไว้ หมายถึง ประเทศสมาชิก รวมกันเพื่อมิตรภาพและความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน

1.3.1 คำขวัญของอาเซียน

One Vision, One Identity, One Community

หนึ่งวิสัยทัศน์ หนึ่งอัตลักษณ์ หนึ่งประชาคม

1.3.2 ธงประจำสมาคมประชาชาติเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (อาเซียน) และดวงตราอาเซียน Flag of the Association of South East Asian Nations (ASEAN)

ธง คือ สิ่งที่แสดงถึงความมั่นคง สันติภาพ ความเป็นเอกภาพ และพลวัตของอาเซียน และเป็นที่มาของสี 4 สีในสัญลักษณ์ของอาเซียนที่ปรากฏอยู่บนธง และเป็นสีสำคัญที่ปรากฏในธงชาติของแต่ละประเทศสมาชิกอาเซียน

สีเหลือง หมายถึง ความเจริญรุ่งเรือง

สีแดง หมายถึง ความกล้าหาญและการมีพลวัต

สีขาว หมายถึง ความบริสุทธิ์

สีน้ำเงิน หมายถึง สันติภาพและความมั่นคง

รูปที่ 1.2 ธงประจําสมาคมประชาชาติเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และดวงตราอาเซียน

สัญลักษณ์ของอาเซียนเป็นรวงข้าวสีเหลือง 10 ต้น หมายถึง ตัวแทนของประเทศสมาชิกในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ทั้ง 10 ประเทศ ที่รวมก่อตั้งอาเซียน อยู่ในพื้นที่วงกลม สีแดง สีขาว และน้ำเงิน ซึ่งแสดงถึงความเป็นเอกภาพ มีตัวอักษรคำว่า **asean** สีน้ำเงินอยู่ใต้ภาพรวงข้าว อันแสดงถึงความมุ่งมั่นที่จะทำงานร่วมกันเพื่อความมั่นคง สันติภาพ เอกภาพ ความเป็นหนึ่งเดียว ความสามัคคี และความก้าวหน้าของประชาคมอาเซียน

1.3.3 วันอาเซียน และเพลงประจําอาเซียน (ASEAN Anthem)

วันอาเซียน กำหนดให้วันที่ 8 สิงหาคม ของทุกปี เป็นวันอาเซียน

เพลงประจําอาเซียน (ASEAN Anthem) คือ เพลง ASEAN Way

เนื้อเพลง ASEAN Way

Raise our flag high, sky high	•	and prosperity to last.
Embrace the pride in our heart	•	We dare to dream we care to share.
ASEAN we are bonded as one	•	Together for ASEAN
Look'in out to the world.	•	we dare to dream
For peace, our goal from the very start	•	we care to share for it's the way of ASEAN

เนื้อร้องภาษาไทยอย่างเป็นทางการ

พลีลู่ลม โบกสะบัด	ใต้หมู่ธงปลิวไสว
สัญญาณแห่งสัญญาทางใจ	วันที่เรามาพบกัน
อาเซียนเป็นหนึ่งในใจเราปรารถนา	เราพร้อมเดินหน้าไปทางนั้น
หล่อหลอมจิตใจ	ให้เป็นหนึ่งเดียว
อาเซียนยึดเหนี่ยวสัมพันธ์	ให้สังคมนี้
มีแต่แบ่งปัน	เศรษฐกิจสังคมก้าวไกล

1.3.4 ภาษาการทำงาน

ภาษาอังกฤษ คือ ภาษาทำงาน (Working Language) ของอาเซียน เป็นภาษาที่ใช้ในระหว่างการประชุม การโต้ตอบจดหมาย การจัดทำรายงานการประชุม ผลการพิจารณาและมติที่ประชุม ตลอดจนการจัดทำคำแถลงการณ์ และการปฏิสัมพันธ์ต่าง ๆ ของอาเซียน

1.4 ปฏิญญาอาเซียน

ปฏิญญาอาเซียน (ASEAN Declaration) หรือปฏิญญากรุงเทพฯ (Bangkok Declaration) เป็นเอกสารก่อตั้งสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ได้รับการลงนาม ณ กรุงเทพมหานคร ในวันที่ 8 สิงหาคม พ.ศ. 2510 ซึ่งในขณะนั้นมีสมาชิกผู้ก่อตั้งจำนวน 5 ประเทศ ได้แก่ ไทย อินโดนีเซีย สิงคโปร์ มาเลเซีย และฟิลิปปินส์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะสกัดการแพร่ขยายของลัทธิคอมมิวนิสต์ในเวียดนาม โดยกำหนดหลักการเบื้องต้นของอาเซียน เช่น การร่วมมือกัน มิตรภาพและการไม่เข้าไปยุ่งเกี่ยวต่อสถานการณ์ภายในประเทศสมาชิกทั้งหมด

สาระสำคัญ กล่าวถึงการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนในด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม วิทยาศาสตร์ การเกษตร อุตสาหกรรม การคมนาคม รวมทั้งการยกระดับรายได้ความเป็นอยู่ของประชาชนเพื่อวางรากฐานความรุ่งเรืองให้แก่อาเซียน โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศของอาเซียน ได้ลงนามปฏิญญาอาเซียน เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม พ.ศ. 2510

รูปที่ 1.3 พิธีลงนามในปฏิญญาอาเซียน
หรือปฏิญญากรุงเทพฯ เมื่อ 8 สิงหาคม พ.ศ. 2510

รูปที่ 1.4 ปฏิญญากรุงเทพฯ

คำแปลภาษาไทย

ปฏิญญาสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ปฏิญญากรุงเทพฯ)

รัฐมนตรีฝ่ายการเมือง/รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศอินโดนีเซีย รองนายกรัฐมนตรีมาเลเซีย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศฟิลิปปินส์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศสิงคโปร์ และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศไทย

ระลึกว่า มีผลประโยชน์และมีปัญหาร่วมกันอยู่ในบรรดาประเทศเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และเชื่อมั่นว่ามีความจำเป็นที่จะกระชับเกลียวสัมพันธ์ของความเป็นปึกแผ่นและความร่วมมือในภูมิภาคให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น

ปรารถนา ที่จะก่อตั้งรากฐานอันมั่นคง เพื่อกระทำการร่วมกันในอันที่จะส่งเสริมความร่วมมือภูมิภาคในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ด้วยเจตนารมณ์แห่งความเสมอภาคและร่วมมือร่วมใจ และโดยประการนั้นก็จะช่วยให้มีสันติภาพความก้าวหน้าและความเจริญรุ่งเรืองในภูมิภาค

ตระหนักว่า ในโลกที่ต้องพึ่งพาอาศัยกันยิ่งขึ้นนี้ อุดมการณ์อันพึงเทิดทูนเพื่อสันติภาพ เสรีภาพ ความยุติธรรมทางสังคม และความผาสุกในทางเศรษฐกิจจะบรรลุผลอย่างดียิ่งได้ ก็โดยการเสริมสร้างความเข้าใจอันดี ความเป็นเพื่อนบ้านที่ดี และความร่วมมืออย่างจริงจังในบรรดาประเทศในภูมิภาคซึ่งมีสายสัมพันธ์ในทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมต่อกันอยู่แล้ว

พิจารณาเห็นว่า ประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มีความรับผิดชอบร่วมกันในอันดับแรก ที่จะสร้างเสริมเสถียรภาพทางเศรษฐกิจและสังคมระดับภูมิภาคให้มั่นคง และจัดหลักประกันการพัฒนาประเทศดำเนินไปโดยสันติและก้าวหน้า และเห็นว่าประเทศเหล่านี้มีความตั้งใจแน่วแน่ที่จะให้เสถียรภาพและความมั่นคงของตนพ้นจากการแทรกแซงจากภายนอก ไม่ว่าในรูปหรือลักษณะใด ทั้งนี้เพื่อที่จะดำรงรักษาไว้ซึ่งลักษณะความเป็นชาติของแต่ละประเทศตามอุดมการณ์และความมุ่งปรารถนาของประชาชนของตน

ยืนยันว่า ฐานทัพต่างชาติทั้งมวลมีอยู่เป็นการชั่วคราว และคงอยู่ได้ก็โดยความเห็นพ้องที่แสดงออกโดยชัดแจ้งของประเทศที่เกี่ยวข้องเท่านั้น และมีได้มุ่งหมายที่จะให้ใช้โดยทางตรงหรือทางอ้อม เพื่อบ่อนทำลายเอกราชของชาติและอิสรภาพของรัฐในอาณาบริเวณนั้น หรือทำให้กระบวนการพัฒนาประเทศต้องเสื่อมเสียผันแปรไป

จึงประกาศ ณ ที่นี้ว่า

ประการที่หนึ่ง ให้ก่อตั้งสมาคมสำหรับความร่วมมือระดับภูมิภาคระหว่างประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เรียกว่า **สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (อาเซียน)**

ประการที่สอง จุดหมายและความมุ่งประสงค์ของสมาคม คือ

1. เพื่อเร่งรัดความเจริญทางเศรษฐกิจ ความก้าวหน้าทางสังคมและการพัฒนาทางวัฒนธรรมในภูมิภาค โดยความเพียรพยายามร่วมกัน ด้วยเจตนารมณ์แห่งความเสมอภาคและความร่วมมือร่วมใจ ทั้งนี้เพื่อเสริมรากฐานสำหรับประชาคมที่มีความรุ่งเรืองและสันติสุขแห่งประชาชาติในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

2. ส่งเสริมสันติภาพและเสถียรภาพในภูมิภาค โดยเคารพอย่างแน่วแน่ในความยุติธรรมและหลักแห่งเนติธรรม ในการดำเนินความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในภูมิภาค และยึดมั่นในหลักการแห่งกฎบัตรสหประชาชาติ

3. ส่งเสริมให้มีความร่วมมืออย่างจริงจัง และความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในเรื่องที่มีผลประโยชน์ร่วมกันทางด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม วิชาการ วิทยาศาสตร์ และการบริหาร

4. จัดให้มีความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในรูปแบบของการอำนวยความสะดวก การฝึกอบรม และวิจัยทางการศึกษา วิชาชีพ วิชาการและการบริหาร

5. ร่วมมืออย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เพื่อการใช้ประโยชน์มากขึ้นในการเกษตรกรรมและอุตสาหกรรม การขยายการค้า รวมทั้งการศึกษาปัญหาในเรื่องการค้าระหว่างประเทศเกี่ยวกับโรคภัยไข้เจ็บ การปรับปรุงบริการความสะดวกเกี่ยวกับการขนส่งและคมนาคม และการยกระดับการครองชีพของประชาชนของตน

6. ส่งเสริมการศึกษาเกี่ยวกับเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

7. ดำรงความร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับองค์การระหว่างประเทศและระดับภูมิภาคที่มีความมุ่งหมายและความมุ่งประสงค์คล้ายคลึงกันที่จะแสวงหาหนทางทั้งหลาย เพื่อให้มีความร่วมมืออย่างใกล้ชิดขึ้นระหว่างกัน

ประการที่สาม เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามจุดหมายและความมุ่งประสงค์ดังกล่าว จึงได้จัดตั้งกลไก ต่อไปนี้

1. การประชุมประจำปีของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศซึ่งจะหมุนเวียนกันไป และเรียกว่า การประชุมรัฐมนตรีสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ การประชุมพิเศษของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศอาจมีขึ้นตามความจำเป็น

2. คณะกรรมการประจำ โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศของประเทศเจ้าภาพหรือผู้แทนเป็นประธาน และมีสมาชิกประกอบด้วยเอกอัครราชทูตของประเทศสมาชิกอื่นที่ประจำอยู่ในประเทศนั้นเป็นผู้ดำเนินการของสมาคม ในระยะเวลาระหว่างการประชุมรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศแต่ละครั้ง

3. คณะกรรมการเฉพาะเรื่องและคณะกรรมการถาวร ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญและเจ้าหน้าที่ในแต่ละเรื่อง

4. สำนักเลขาธิการแห่งชาติในแต่ละประเทศสมาชิก เพื่อดำเนินงานของสมาคมในนามของประเทศนั้น และเพื่อให้บริการแก่การประชุมประจำปี หรือการประชุมพิเศษของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ คณะกรรมการประจำและคณะกรรมการอื่น ๆ ซึ่งอาจจัดตั้งขึ้นภายหลัง

ประการที่สี่ สมาคมจะเปิดให้รัฐทั้งหมดในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งยอมรับจุดหมายหลักการ และความมุ่งประสงค์ดังกล่าวเข้าร่วมด้วย

ประการที่ห้า สมาคมเป็นสัญลักษณ์ของความตั้งใจร่วมกันของประชาชาติในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในอันที่จะสมานความสัมพันธ์ฉันมิตรและความร่วมมือกัน จะเพียรพยายามร่วมกัน เสียสละเพื่อให้ประชาชนของตนและอนุชนได้รับประสาทพรแห่งสันติภาพ เสรีภาพ และความเจริญรุ่งเรือง

ทำขึ้น ณ กรุงทพฯ เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม พ.ศ. 2510 (ค.ศ. 1967)

อินโดนีเซีย (ลงนาม) อาดัม มาลิก

รัฐมนตรีฝ่ายการเมือง/รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

มาเลเซีย (ลงนาม) ตุน อับดุล ราซิก

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ

ฟิลิปปินส์ (ลงนาม) นาร์ซิโซ รามอส

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

สิงคโปร์ (ลงนาม) เอส. ราซารัตัน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

ไทย (ลงนาม) ถนัด คอมันตร์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

1.5 การขยายสมาชิกอาเซียน

หลังจากที่ 5 ประเทศลงนามปฏิญญากรุงเทพฯ แล้วก็มีสมาชิกเพิ่มเติม ได้แก่ บรูไนดารุสซาลาม เข้าเป็นสมาชิกเมื่อวันที่ 7 มกราคม พ.ศ. 2527 เวียดนามเข้าเป็นสมาชิกเมื่อวันที่ 28 กรกฎาคม พ.ศ. 2538 ลาวและเมียนมาเข้าเป็นสมาชิกเมื่อวันที่ 23 กรกฎาคม พ.ศ. 2540 และกัมพูชาเข้าเป็นสมาชิกเมื่อวันที่ 30 เมษายน พ.ศ. 2542 ตามลำดับ จากการรับกัมพูชาเข้าเป็นสมาชิกทำให้อาเซียนมีสมาชิกครบ 10 ประเทศ

รูปที่ 1.5 การเข้าเป็นสมาชิกอาเซียนของประเทศบรูไน
ดารุสซาลาม พ.ศ. 2527 (ค.ศ. 1984)

รูปที่ 1.6 การเข้าเป็นสมาชิกอาเซียน
ของประเทศเวียดนาม พ.ศ. 2538 (ค.ศ. 1995)

รูปที่ 1.7 การเข้าเป็นสมาชิกอาเซียน
ของประเทศเมียนมา พ.ศ. 2540 (ค.ศ. 1997)

รูปที่ 1.8 การเข้าเป็นสมาชิกอาเซียน
ของประเทศกัมพูชา พ.ศ. 2542 (ค.ศ. 1999)

ปฏิญญากรุงเทพฯ ที่ก่อตั้งอาเซียน เมื่อปี พ.ศ. 2510 ได้ระบุวิสัยทัศน์และวางรากฐานสำหรับการรวมตัวเป็นประชาคมของอาเซียน แต่สถานการณ์ทางการเมืองในภูมิภาคในขณะนั้นอยู่ในยุคของสงครามเย็น ความคิดที่จะร่วมมือกันจึงไม่ดำเนินการอย่างจริงจัง

ต่อมาเมื่อสงครามเย็นสิ้นสุดลง ประเทศในภูมิภาคจึงสามารถหันหน้าเข้าหากันและร่วมมือกันมากขึ้น ส่งผลให้แนวคิดที่จะมีการรวมตัวกันอย่างเหนียวแน่นได้รับการฟื้นฟูขึ้นมาอีกครั้งหนึ่ง

รูปที่ 1.9 สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Association of Southeast Asian Nations)

1.6

แรงขับเคลื่อนความเชื่อมโยงระหว่างกันในอาเซียน

ความจำเป็นในการเพิ่มพูนความเชื่อมโยงระหว่างกันในอาเซียนมีหลายด้าน อาเซียนเป็นภูมิภาคซึ่งประกอบด้วยประชากรประมาณ 600 ล้านคน มีผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศรวมกันถึง 3.08 ล้านล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ความเชื่อมโยงระหว่างกันในอาเซียนจึงจำเป็นต่อการรวมตัวของอาเซียน การเร่งการสร้างประชาคมอาเซียน และการเสริมสร้างความเป็นศูนย์กลางและบทบาทของอาเซียน ในการเป็นแรงขับเคลื่อนในการวางโครงสร้างทางสถาปัตยกรรมของการรวมตัวกันในภูมิภาค ความเชื่อมโยงระหว่างกันที่เพิ่มพูนของอาเซียนจึงมีความจำเป็น เพื่อให้สามารถบรรลุเป้าหมายการเจริญเติบโตเป็นภูมิภาคที่สามารถแข่งขันได้ เพื่อก่อเกิดการรวมกลุ่มและเครือข่ายการผลิตร่วมกัน เพื่อส่งเสริมการค้าภายในภูมิภาค เพื่อดึงดูดการลงทุน เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ลึกซึ้งยิ่งขึ้นระหว่างประชาชนอาเซียน รวมทั้งเพื่อเสริมสร้างความรู้สึกร่วมกันของการมีประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมที่เชื่อมโยงกัน ความเชื่อมโยงระหว่างกันในอาเซียนจะส่งเสริมความเชื่อมโยงภายในประเทศสมาชิกอาเซียนด้วยการพัฒนาเศรษฐกิจบนรากฐานของการเชื่อมโยงโครงสร้างพื้นฐานและเครือข่ายการสื่อสาร ตลอดจนการเคลื่อนย้ายของประชากร สินค้าและบริการภายในภูมิภาคอาเซียน

อาเซียนจำเป็นต้องตอบสนองร่วมกันต่อโอกาสที่เกิดขึ้นจากความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบทางภูมิประเทศ และความท้าทายจากการแข่งขันในสถานะการค้าและการลงทุนของโลก อาเซียนเป็นภูมิภาคที่มีการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ล้อมรอบด้วยอินเดียทางทิศตะวันตก จีน ญี่ปุ่น และเกาหลีใต้ในทิศตะวันออกเฉียงเหนือ ออสเตรเลียและนิวซีแลนด์ทางทิศใต้ ในช่วงที่ผ่านมาอาเซียนได้บรรลุผลลัพธ์ที่